

Sonny Greer

“There Was No Drum Book”

When Ellington drummers have told about their start in the orchestra, one story comes back in variations. It wasn't like coming to other big bands: going through the drummer's part in notes, or at least some annotations about the arrangements. Because, as Louie Bellson, Steve Little and others have told: no drum book, no charts for the drummer existed.

“Do your thing”, Duke told Little.

See page 6: The Duke's Drummers

När höstdag- jämningen faller

Hur har ni haft det i sommar, blev vädret som ni hade önskat er med sol och värme, sköna bad och kvällar vid grillen i sällskap med vänner som alla gillar Duke, Basie och alla de andra av våra idoler som vi tar till hjärtat, de som även Leif Anderson hade som favoriter. Apropå denne för oss alla så välbekante företrädare för "vår musik", finns det numera mycket att hämta från "nätet". Gå in på <http://www.jazzmuseum.se/arkiv/>, och skriv in "Leif Anderson" i sökrutan eller lyssna på gamla Smoke Rings program på http://radiogodis.se/smoke_rings.htm.

Den 12 och 13 september 1962 hade Duke ett par inspelningssessioner i RCA studios i New York. Vid det här tillfället satt Cootie Williams åter i trumpetsektionen efter 22 års frånvaro. Endast två man fanns nu kvar i bandet förutom Duke och Cootie från den 2 november i Chicago 1940 då Cootie lämnade bandet efter en RCA Victors inspelningssession. Vilka de var, vet ni säkert. Duke's trumpetsektion kom under de fyra kommande dagarna att bestå av endast två man, nämligen Rex Stewart och Wallace Jones innan Ray Nance anlände. En annan ny medlem i bandet hösten 1962 var Ernie Shepard, en veteran från orkestrar som bl.a. Eddie Heywood, och Charlie Parker-Dizzy Gillespie 1945 band. Han efterträdde Aaron Bell.

Den 28 november 1962 framträdde Frank Sinatra i Guild Hall på Ambassador West Hotel i Chicago och informerade om att Duke Ellington hade undertecknat ett kontrakt med Sinatras skivmärke Reprise. Det följdes av en första inspelnings-session i december av melodierna som ingår i albumet "Will The Big Bands Ever Come Back" (Reprise R-6168). Här hemma har under denna sommar inte hänt så mycket beträffande vår musik. Men när ni läser detta närmar sig höstdagjämningen och höstmörkret börjar påminna oss om att sommaren 2012 är definitivt passerad på våra breddgrader. Vi vill göra er uppmärksamma på våra konsertaftnar på Dukes Place, dvs. f.d. Gyllene Cirkeln på Sveavägen i Stockholm. Den 24 september får vi höra Monica Borrnfors och hennes trio och Jan Allans kvintett.

Den 22 oktober återvänder vi till gamla SAMI där vi höll till för några år sedan. Där skall vi ha en medlemsafton i den gamla stilen med lite öl, vin och tilltugg precis som förr. Se närmare på sidan 16.

Den 3 december är det så dags för jubileumskonserten med det magnifika Kustbandet under Jens Lindgrens ledning och med den rätta känslan för hur Duke Ellingtons orkester lät på 20-talet. Därmed sätter vi punkt för jubileumsåret 2012 men glöm inte notera dessa datum i era almanackor. Mer uppgifter om kommande evenemang finner ni på vår hemsida www.ellington.se

Leif Jönsson,
ordförande i DESS

Jazz Humour

*****

For almost three weeks in October 1958 Duke Ellington and his orchestra toured England before they went to the European continent. The following story is told by Jack Higgins who was a writer for the Jazz Journal:

During the recent Ellington tour, I found myself in a taxi in company with the Duke, Billy Strayhorn and Al Celley (the Duke's manager), travelling from the Dorchester to King's Cross Station. One part of the conversation went like this:

Celley:

Say, Higgins, I understand that all of London is built on circles and squares, is that right?

Higgins:

Well, I guess you could say that.

Celley:

And all the circles and squares have names?

Higgins: Yes.

Celley:

Well, what's the name of this one?

Higgins:

Berkley Square.

Short lapse of time.

Celley:

What's the name of this one?

Higgins:

Cavendish Square.

Another short lapse of time.

Celley:

Now which one are we in?

Higgins:

Tavistock Square. But take it easy, Al. I don't know the names of all the squares in London.

Celley:

Why not? I know all the squares in New York.

Ellington:

Yeah. They all live in my apartment.

Strayhorn:

Now wait a minute, Celley. I know some squares in New York you don't know.

Celley:

Well, I may not know 'em, but we've been introduced.

Duke's
Place:

En oförglömlig vårkonsert:

"Sången har alltid ett slut men tonerna lever i minnet"

Det smärtar mig att tvingas säga, att DESS-konserten den 7 maj tedde sig som en katastrof – som dock mirakulöst vändes till en föreställning i jubel. Hep Cats-legenden Jack Lidström hade en dålig dag liksom blåsarna omkring honom medan kvällens andre trumpetare, Karl Olandersson, bjöd på ett formidabelt stjärnspel. Det ligger i runt tal ett halvt sekel mellan de båda herrarna.

För mig, som är årsbarn med Jack och skötte skoldanserna vid mitt läroverk som var Södra Latin, lever alltså minnet av

Foto: Bo Haufrman

Stefan Lindstein, Charlie Lidström, Jack Lidström, Ivan Lundell, Pelle Larsson, Totte Ahlberg

Jacks röst i "Eh La-bas" ekade mellan gymnastiksalens ribbstolar. Det var i 1940-talets senare hälft och Jack ledde det framgångsrikaste av de många revival-orkestrar som poppade upp runt hela Sverige. Jack gjorde sina första 78-varvare för Cupol 1947 och befäste karriären via EP:n och LP:n ända in i CD-åldern. Han spelade med i flera svenska långfilmer med sin orkester. Han är en verklig älderman i sitt skrä, värd all hyllning och vördnad.

Detta blev nu en längre historisk och nostalgisk parentes för att fördröja den oundvikliga kritiken: Jack var inte i god form denna afton, det brast i embouchure och kraft och de andra blåsarna var inte mycket bättre. Man spelade helt enkelt falskt, så som sällan sker nu för tiden. Kompet skötte sig bättre och särskilt gav Karl Johan (eller Charlie som sonen Lidström kallas i vardagslag) prov på ett drivande trumspel, om än i sin egen generations anda.

Kanske var det repertoaren som kändes obekvämt under de första 45 minuterna, tillrättalagd för Ellingtonsällskapet. Men fr.o.m. "Creole Love Call" med ett riktigt

bra wawasordinsolo av Jack, skedde en förändring. Armstrongs "Potato Head Blues", Carmichael's "Rockin' Chair", "Bourbon Street Parade" lyfte bandet på ett fördelaktigt sätt inför finalens känslolag avslut med "The song is ended but the melody lingers on" (musik Irving Berlin / text Beda Loehner 1927).

Ett skrovligt ljudsystem med distorsion och dessutom obalanserat, förhöjde inte nöjet. Om detta är DESS-styrelsen medveten och drar lärdom – till detta kan läggas ytterligare ett misstag: om orkestern inte

i övertygande enkelhet. Sannerligen värd en hel egen afton! Och om hur många trumpetare kan man säga det?

Är han dock inte för briljant ibland? Jo, som i t ex "Stardust" som han bryter ner kaleidoskopiskt nästan till oigenkännlighet. Och därmed också illustrerar en av jazzens grundlagar som hyllar improvisationens konst, särskilt när grundmaterialet bara är vanlig simpel och mycket utsliten popkonst. Så frågan var väl inte mycket till invändning, eller hur? Fast berättigad nog för att diskuteras vidare.

Så Karl Olandersson är något av en multikonstnär – han spelar "In a Sentimental Mood" i en förnöjt bläddrande berättarstil, drillar som en lärka om våren. Ett av de bästa numren denna kväll. "In a Mellotone" blir efter en exhibitionistisk upptakt ett fascinerande nummer med nyvunnen fraicheur. I "Cherokee" rider han sina höga hästar löddriga och det är stundtals svårt för publiken att hinna med i galoppen. "Caravan", som är en mycket sliten ökenfärd, ges en helt ny dräkt, en egen tolkning men ändå definitivt i Ellingtons anda. Plusplus också för den fiffiga intradan med Jesper Kvibergs diskret rasslande cymbaler. Till sist "Donna Lee" ("Indiana", om sanningen ska fram) i ett snurrigt tempo men ingen tappar tråden... Bravo!

Men hur mycket jag än har att säga om denne imponerande Karl Olandersson måste också de tre som nu arbetar i hans skugga få sina erkännanden. Kjell Fernström, kvartettens ledare och fine pianist, tillika trevlig karl på estraden, den stillsamma fine basistveteranen Arne Wilhelmsson som lägger grunden för virtuosernas framfart med den äran, och som sagt Jesper Kviberg som kompar föredömligt eftertänksamt och svängigt. Tack för en oförglömlig afton.

"The song is ended but the melody lingers on".

Bo Holmqvist

Jesper Kviberg
Arne Wilhelmsson
Kjell Fernström
Karl Olandersson

Foto:
Sonja Svensson

De vågade livet för jazzen

Swing Jugend i Tredje Riket. Del 1

Av Conny Svensson

Våren 1939 reste Duke Ellington och hans orkester i plomberat tåg genom norra Tyskland, på väg från Nederländerna till Danmark och Sverige. Att framträda musikaliskt kom naturligtvis inte på fråga, i Tyskland rådde yrkesförbud för färgade artister ända sedan 1930. Av det skälet hade ett planerat besök av Armstrong inhiberats samma år. Vid ankomsten till Hamburg blev tåget kvarhållet sex timmar på järnvägsstationen av misstänksamma poliser, innan passagerarna släpptes ombord på färjan till Köpenhamn. Från resan till Hamburg finns två beskrivningar av ögonvittnen.

Duke själv berättar i *Music is My Mistress* hur tyska ungdomar kommer in i amerikanernas kupé, där de under entusiastiska kommentarer med hjälp av Cootie Williams medhavda resegrammofon spelar plattor på högsta volym. I *Boy Meets Horn* minns Rex Stewart hur unga soldater i uniform väller in för att be om autografer och ställa frågor om inspelningar. Nyfikenheten var nog större än insikterna; en av ynglingarna visade upp en skiva med McKinney's Cotton Pickers och undrade hur gruppen kunde spela så fin musik eftersom man ju också måste hinna med att plocka bomull.

Uppehållet i Hamburg skildras skönlitterärt i amerikanen Mick Carlons nya roman *Riding on Duke's Train* (2012). Boken är avsedd för unga läsare som får idealiserade porträtt av Duke och hans orkestermedlemmar, bitvis utformade som rena helgonlegender – men med stor charm. Carlon har infogat en skröna där några av musikerna trots uttryckligt förbud lämnar tåget för att (med tanke på stadsnamnet) köpa hamburgare. Poliser från Gestapo beskjuter dem men musikanterna räddas undan pistolskotten ner i en källarlokal av jazzentusiastiska ungdomar. De kallar sig Swing Jugend,

Affisch för utställningen
över urartad musik i Düsseldorf 1938.

ett begrepp som definieras så: "It's a young person who lives and breathes for jazz or swing music. We consider the terms the same." De ser till att gästerna oskadda kan återvända till tåget, dock först efter en stunds vacker och rörande samvaro då fansen tillsammans med sina idoler lyssnar på en inspelning '29 vintage Ellington.

"Urartad musik"

Dessa berättelser vittnar om jazzintresset bland ungdomar i det nazistiska Tyskland, där makthavarna gav uttryck för en helt annan inställning. Av dem uppfattades jazzen eller swingen (begreppen användes synonymt) som hotfull utmaning mot diktaturens maktmonopol. En polisofficer i Hamburg hävdade sommaren 1944 att det som börjar med att lyssna på Ellington slutar med mordförsök på Führern! 1938 anordnades i Düsseldorf en utställning om "urartad musik" ("Entartete Musik"). Dit räknades atonala kompositioner som ansågs ge uttryck för "musikalisk bolsjevism". Farligast var förstås den populära jazzen. Affischen för evenemanget visar en apliknande

"neger", dekorerad med Davidsstjärna och spelande på saxofon. Nazisterna såg jazzen som en skapelse av ättlingar till djungelns primitiva vildar, men den globala distributionen var enligt antisemitisk hetspropaganda ett verk av judar som tjänade pengar på att sprida depraverad musik till ofördärvade arier. Anhängarna till denna främmande musik fördömdes naturligtvis som dåliga patrioter. Än värre var att de förnekade soldatdygder och kollektivism genom att dra sig undan drillen i Hitler Jugend och inte skrika med i hyllningarna till Ledaren. Swing Jugends civilistiska beteende kunde bli ett farligt och smittande exempel för den annars sunda ungdomen i Tredje riket. Deras individualistiska sätt att dansa gjorde provocerande intryck på övertygade nazister. Var och en skakade ju omkring på sitt vis viftande på armar och ben i stället för att lydigt kliva runt i föreskriven stegordning. Enligt nationalsocialistisk etikett borde herrar dansa som man marscherar; inga onödiga eller överraskande rörelser med överkroppen, hållningen rak och stel som om ett rör slagits in från huvudet ner längs ryggraden. Damernas självklara roll bestod i att låta sig passivt föras runt på dansgolvet. Den oförutsägbara swingdansen var förkastlig eftersom de medverkande utgjorde så tydlig kontrast till disciplinerade soldater. Det går som bekant inte att marschera till synkoperade rytmer.

Genom drakoniska förordningar ingrep myndigheterna mot misshaglig musik. I riksrådion rådde generellt förbud mot jazz ("Niggerjazz-Verbot"), ehuru enhetlig definition aldrig presenterades. 1938 förbjöds all distribution och försäljning av musik av och med judar, och det framhölls uttryckligen att detta också gällde den populära Benny Goodman. Han beskrevs som "typischer Swing-Jude" och "Rattenfänger von Neu-York". Samma påbud gällde "icke-arisk" musik; det innebar alltså att inköp av skivor med exempelvis Ellington kriminaliserades.

Jazzbönor i Hamburg. Teckning av Charlotte Heile som själv var med!

All "fiendemusik" förbjöds 1942. Härmed avsågs i första hand engelska och amerikanska inspelningar, och lagstiftningen tillämpades på blodigt allvar. Det kan nämnas att avrättning med giljotin kunde ohyggligt nog bli straffet för tonåringar som tagit in BBC:s jazzsändningar på kortvåg.

Ungdomsrevolt mot nazismen

Swing Jugend var från början ett glåpord använt av nazisterna. Även benämningarna Swingheini och Swingbaby förekom (beroende på kön). I större tyska städer uppstod under trettiotalet grupper av ungdomar som lyssnade och dansade till swingmusik.

Särskilt påfallande var denna aktivitet i hamnstaden Hamburg med dess kosmopolitiska handelstraditioner och anglofila värderingar, särskilt inom köpmannaklassen. Bland Swing Jugend odlades en livsstil inspirerad från England och USA. Oavsett väder skulle paraply medföras, där var premiärminister Chamberlains uppträdande i München 1938 föredömet. Långt hår kammades med sockervatten och hatt (s.k. "Lester Young-Hut") hördes till. En engelskspråkig tidskrift, helst med jazzinnehåll som "Melody Maker", borde sticka upp ur rockfickan för att förbrylla omgivningen. Att röka pipa eller använda tuggummi gav också de rätta associationerna åt det anglosaxiska hållet.

Flickorna sminkade sig och rökte cigaretter i munstycke. "Swing Heil" eller "Swing High" var hälsningsord, framförda med vårdslöst uppslängd högerarm i parodisk anspelning på det obligatoriskt påbjudna "Heil Hitler". Under utflykter medfördes resegrammofon så att favoritmusiken kunde avnjutas ute i det fria bortom kontrollerande razzior. Skivor inköptes antikvariskt eller på svarta börsen. De verkligt djärva kunde iföra sig slipsar mönstrade som USA:s fiendeflagga.

Bland Swing Jugend hörde majoriteten förmodligen hemma i de besuttna klasserna, eftersom det inte var helt billigt att anskaffa de klädesplagg och andra utensilier som hörde till. Praktiskt var att bo i förortsvilla där tillställningar med dans och musik kunde genomföras någorlunda ostört. Förmodligen fanns minst tusentalet aktiva inom Swing Jugend i Hamburg vid krigsutbrottet, och där ingick även ungdomar från de proletära stadsdelarna.

De flesta slöt sig till rörelsen för att komma undan propagandan och krigshetsen; musiken gav tillfällig befrielse från nazismen och lät ana en annan och bättre värld. Swing Jugend utgjorde ingen politiskt enhetlig opposition, och till skillnad från de militanta ungdomsgrupperna Edelweiss-Piraten bekämpade man inte regimen med sabotage och våldshandlingar. Däremot förekom det att myndigheternas trakasserier resulterade i medveten antinazism hos dem som hade träffats för att dansa och spisa amerikansk jazz. Under trycket av krigsårens totala mobilisering blev så en yngre generation alltmer radikaliserad. I Hamburg bemannades luftvärnsbatterierna av s.k. Flakhelfer, gymnasister som vågade ta in de allierades radiosändningar mellan bombanfallen.

Nutida historieskivare har gärna uppfattat Swing Jugend som tidigt exempel på subversiv ungdomskultur i konfrontation med vuxensamhället. Också i demokratiska miljöer har Swing Jugend fått efterföljare. Historien upprepas, ständigt nya generationer av oppositionell ungdom har framträtt inspirerade av sin egen utmanande musik: beat generation, dixiesnubbar, rockare, punkare och många andra.

Den avslutande andra delen av denna artikel presenteras i nästa DESS-bulletin.

The Duke's Drummers

By Claes Englund

The story of the drummers in Duke Ellington's orchestra begins of course with William Alexander "Sonny" Greer (1895-1982). From his very personal way of contributing to the Ellington sound as well as the working routines in the orchestra follows also quite naturally the lack of a note book for followers on the drum chair.

Greer – much more than rhythmic support

Greer was "the world's best percussionist reactor" according to Ellington himself. This characterization tells a lot about Greer's musical style. He wasn't only filling the role in a jazz group comprising so and so many "musicians and a drummer". With his accents and colouring on drums, cymbals and the rest of a spectacular array of percussion instruments he had a much more active role in the musical creation and orchestral arrangements than maybe any other big band drummer.

Only a few other drummers have clearly given a big band its sound and character; Chick Webb of course, Jo Jones to the early Count Basie, Dave Tough to Woody Herman during a period. But Sonny Greer was unique in his combination as a drummer in a traditional sense and a co-creating musician among musicians. He was an integral part of the music the bandleader created.

Greer was relying much upon his inspiration. He varied his playing from time to time, improvising as the soloists. Of course arrangements for the standard parts of the Ellington repertoire became fixed, including Greer's contributions. But listening to recordings through the years

A playful Duke visiting Sonny Greer and his mountain of instruments where he was also a visual attraction, smiling while his hands flew like birds over the drumset (see page 1).

you can clearly hear how Greer's playing within the agreed frame still allowed him to surprise with new ingredients.

The Ellington band in the Greer era

had a seemingly effortless swing – Greer of course in a high degree responsible for this. But his relaxed attitude and playing could also be his weakness: his timekeeping was sometimes not the best. This has damaged his reputation, e.g. with allegations that he didn't swing. But listen, and you will agree with all of his colleagues praising him for the swinging support, leading, not only following, a pulse that was sometimes more felt than heard.

Listening to Greer's playing today it is striking how often he used brushes, not sticks, also in a big band. He played as if muted, he never thundered. He was a truly original drummer with a technique of his own, he had his own rhythmic figures (in fact a beat sometimes long time ahead related to the rock and roll drummers) and took use not only of the traditional drums and cymbals but also the amount of gongs, chimes, vibes, kettle drums, tom-toms and more that was included in his almost incredible battery

of percussion equipment. Besides Greer was a showman - a valuable crowd pleaser especially in the clubs where he could bring all his instruments.

Duke and Greer met already in 1919 when Greer visited Washington D.C. and the two very soon became close friends. From the early 1920's until January 1951 Greer was Duke's drummer, more than half of the long Ellington career. No doubt he was the ideal man for the job with the early Ellington. And he was "one of the few people from whom Duke readily took advice" (Mercer Ellington).

It is especially interesting and uplifting to hear Greer's performing in existing live recordings. The well known evening in Fargo, November 7 1940, is a perfect illustration of Greer's inspired and inspiring playing: colours, shades, ideas on the spot and an irresistible pulse.

The Rhythm Section

In this drummers survey there is no place for closer studies of their work together with the bass players and the rest of the rhythm section. Only a few comments:

Duke Ellington was an exceptional accompanist who played with very strong rhythmic emphasis and supporting the band in a way that has been overshadowed

by all his other qualities. Until 1949 Freddie Guy was with the orchestra on banjo/guitar, giving drummer Greer more space for his colouring work.

So did the bass players. In Ellington's band they were more than common suppliers of the rhythmic pulse. New Orleans veteran Wellman Braud was the first, his input to the orchestra too often forgotten. From late 1939 and for two years Jimmy Blanton was the bass player, giving the instrument a place in jazz it didn't have before him. The Greer-Blanton combination lifted the orchestra's playing to new heights.

Without going into details: Greer had a tendency (like many great drummers) to play slightly behind the beat, Blanton did the opposite ("on the top"). The result was terrific. In Blanton's footsteps a line of strong pulse giving bass players followed.

Substitutes

During Greer's many years with the Duke also several other drummers played in the orchestra, in most cases only for short periods, even days, when Greer was ailing or given a leave. It is known that already in the 20's **Tommy Benford**, playing with Jelly Roll Morton in the late 20's, later with Noble Sissle, Sidney Bechet, Muggsy Spanier a.o., sometimes took Greer's place. In the summer 1935 the drum chair was held by **Fred Avendorph**, drummer and bandleader. Veteran **Kaiser Marshall**, with Fletcher Henderson in the 20's, also substituted for Greer a month in the early 30's. Duke's trumpet star **Cootie Williams** sat on the drummers' chair at least once in spring 1939. More well known drummers are modern greats **Chico Hamilton** and **Max Roach**, both as very young subbing for Greer. Hamilton at 19 in January 1941, Roach at 16 (!) in 1942.

Lionel Hampton held the chair for a short time early in 1943. In October next year the drummer was **Hillard Brown**. From late January 1945 and for two months, add some days in October, one of the greatest in the field, **Sidney Catlett**, was the Ellington drummer. A few numbers with Catlett in the Ellington orchestra can be heard on records. He was very happy for this chance to play with the Duke, which is obvious when listening – heavy swing, tasteful accents.

Subbing for Greer in April 1947 was Erskine Hawkins-drummer **Ed McConnoy** and in January 1948 **Oliver**

Substituting for Sonny Greer:

Cootie Williams

Sidney Catlett

Lionel Hampton

Chico Hamilton

Max Roach

Trumpeter Williams at the drums was of course an occasional necessity. Modern greats Hamilton and Roach were short time ellingtonians very early in life.

Coleman. – Greer now showed more and more unreliability caused by heavy drinking. Ellington felt the need also to bring a second drummer for the European tour in April-June 1950: "**Butch**" **Ballard**, who played in many of the concerts.

Short interludes

Greer got enraged by this arrangement and together with the problems caused by his way of living this led to estrangement between him and his long time friend Ellington. Greer left the orchestra in January 1951, a little later to join another pillar of the Ellington orchestra, Johnny Hodges who started out as leader of a small band of his own in March.

Ballard was offered to take Greer's place, but he didn't want to at the time. The new drummer during January 1951 was **Bill Clark**. He had played on a regular basis with Mary Lou Williams and can also be heard on records with e.g. Lester Young and George Shearing. Already in February a new drummer took his place: **Charlie Smith**. With him a more modern approach towards drumming made its entrance in the orchestra. In the line of Kenny Clarke and Max Roach he played with accents on the bass drum, keeping tempo on the ride and hi hat cymbals.

But also Smith's stay became a short one. It was time for the big change, a revolution in many ways in the development of the Ellington orchestra. In March 1951 Duke made the so called "Great James Robbery". From Harry James' orchestra came valve trombone player Juan Tizol (back home), altoist Willie Smith replacing Hodges and drum star **Louie Bellson**. In this period also several other younger musicians joined the orchestra.

A New Friendship

The "new" Ellington orchestra became a mixture of generations and it suddenly included several more formally trained musicians, some of them also musically inspired by the new jazz language of the day. Things were not what they used to be for the big bands in this period, dance hall days were over, the be bop revolution was a fact and rock was waiting in the doorway. Ellington contrary to so many other band leaders succeeded to go on with his orchestra, his "instrument" without interruption. Bringing Bellson into the organization was no doubt a significant part in this. ⇨

One of the great Ellington drummers: Louie Bellson.

(Right) Friends Ellington and Bellson having a good time behind the double bass drums.

Louie Bellson (1924-2009), born Luigi Balassoni, his parents Italian immigrants. (The spelling Louis instead of Louie can be seen very often, Bellson hated it.) He was one of the great drummers of all time, certainly so in big bands, his main early inspirators were Sidney Catlett, Jo Jones and Chick Webb. He won a Gene Krupa talent contest as a teenager and 19 year old became Benny Goodman's drummer. Before playing with Harry James he had also been with Tommy Dorsey.

Ellington's old friend Juan Tizol was conductor of the James Robbery, it was his idea when returning to bring his fellow sidemen from the James orchestra to Duke. Bellson quickly became not only a new inspiration to Duke and the band as a drummer, but also as a multi talented musician, composer – and not the least of it, a close friend and ally to the Duke.

But Tizol also introduced Bellson to singer/entertainer Pearl Bailey whom Bellson married in 1952 which in its turn made the Bellson period in the band last only a little more than two years. Bellson left to become Bailey's musical director. Later he led his own big bands, played with J.A.T.P., the Dorsey Brothers, Count Ba.o., recorded a lot, gave clinics

for young drummers, wrote books on drumming and composed music. But his links with Ellington never broke; several times when needed he came back to the drum chair for shorter terms, also for a month in the end of 1954 and for the whole second half of 1965.

Bellson became famous for introducing the use of two bass drums, something he invented early in life, "I write with either hand, kick a football with either foot, and I tap dance. I had to have two bass drums". Ellington loved this and made it a rule for the drummers in the band. Through the years Bellson varied his two bass drums playing, from four solid beats to putting all the energy up into the right hand, playing on the cymbal and making the bass drum syncopated (his own description). A marvellous technician able to do most anything on his drumset he was perfect for Ellington welcoming a change in the overall sound of the orchestra and a more up-to-date type of swing.

Bellson was featured as soloist in his own composition Skin Deep. He was full of doubt about showing the Duke his compositions, feeling that they were not worth being played together with those of Ellington and Strayhorn. But

Tizol talked him over and The Hawk Talks rapidly became a hit (written when with Ellington, but originally meant for the James band, "Hawk" standing for Harry).

Although thundering if needed, and a lot in his long solos, Bellson was not a drummer dominating the orchestra's playing. He was the perfect partner, elegant in every sense and absolutely reliable to swing in the right tempo. What was lacking in the rhythm section compared with older days was Greer's colouring and instinctive, often surprising answers to the soloists. But with Bellson behind the drums the orchestra was back to forceful unity, a malleable instrument for Ellington's purposes.

To be continued in our next issue: Hard times and the new great era.

Budskapet om Kay Davis bortgång nådde redaktionen väl sent för att en mer omfattande nekrolog skulle hinna införas i föregående nummer av Bulletinen och därför vill vi nu, något senkommet, korrigera detta genom att här citera Steve Voces nekrolog så som den publicerades i "The Independent" och senare även cirkulerades på nätet:

Singer who worked with Duke Ellington: Kay Davis

*Three female singers with the Ellington orchestra in the mid 40's.
Kay Davis, in the middle, Joya Sherrill (left) and Marie Ellington.*

Although she was a classically trained soprano, Kay Davis established her name with the busiest, most famous jazz orchestra of the time, as one of three female singers in the Duke Ellington band. The fact that they were all very talented came first, but Ellington, the great charmer, loved to be in the company of beautiful women.

"I was very lucky to have three such singers as Kay Davis, Joya Sherrill and Marie Ellington all at one time, but there is a sad corollary to be detailed," said Ellington. "All three were pretty, all three married, and all three left me,"

Kay Davis's classical voice was very different to the jazz singing of the other two women. Ellington used her voice as another instrument and she usually sang without words. Unusually talented and glamorous, Kay Davis perhaps lacked some of the toughness required of a black woman who wanted to tour the country with a band.

"Sometimes we wouldn't be allowed into restaurants in the South and we'd have to go to the back door to be served," she recalled. "The guys in the band and me couldn't stay in hotels there, so we had to stay with friendly black people in the area. I remember getting off the train to play in Macon, Georgia. The police chief came up to us threateningly in the station and Duke's manager explained that this was the Duke Ellington band. "I don't care about Duke Ellington any more than any other nigger," he said. We ran and got back on the train."

Although Evanston, where Kay Davis was born, was further north in Illinois, were no better. "It seems crazy now," she said later, "but we weren't allowed

in restaurants or anything. And we were the only black family in our area, so that focused trouble on us." She graduated from the local high school and went to Evanston's Northwestern University to study music. The six black students in the school of music weren't allowed to live on the campus. "I lived at home and we used to drool over the residential Willard Hall, which was right across from the music building," Davis said.

In 1942 she sang in an annual university show, a tradition since 1929, which had launched the careers of several Broadway stars. In what was then a daringly radical move she sang a love duet with a white male partner. She graduated with a BA in 1942 and went on to get her MA in 1943. When a friend dared her to, she auditioned for one of Ellington's assistants, and Ellington himself later came to one of her recitals. "He offered me a job and I went home and packed my little trunk."

Ellington immediately began writing sophisticated pieces to feature his new star. They included classics (in the jazz sense) like "Transblucency" and "On a Turquoise Cloud". One of Davis's finest moments came when the band played at Carnegie Hall on 18 December 1945. Shortly before the concert began, Ellington asked her if she remembered his "Creole Love Call".

"I'd heard it when I was about six, and just about remembered it," she said. He told her that she could sing a wordless counter melody to the band that night. "I was shaking like a leaf and was surprised that it sounded decent," she said modestly. The recording is still available and is a fine example of her combining formal classical voice with

jazz improvising. It hasn't dated. For some days after President Roosevelt's death in April 1945, radio stations played only sombre classical music, but with one exception. Duke Ellington's orchestra played a programme of subdued music during which Kay Davis sang his "A City Called Heaven".

In 1948 the Ellington band came to Europe, but Ministry of Works regulations prevented jazz instrumentalists visiting Britain. Instead Ellington, admitted as a variety act, toured variety halls with Davis, permitted entry as a singer, and trumpeter Ray Nance, who was categorised as a dancer.

Davis was with the Ellington band for six years, and during that time she appeared with them in two films, *Symphony in Swing* (1949) and *Salute to Duke Ellington* (1950). Davis left the band in 1950 to marry Edward Wimp. "I was worn out," she said. "My husband was a wonderful man and I wasn't sorry for my choice." Eventually the couple settled in Florida, where Davis became a trained cordon bleu cook. Always surprised that people remembered her and called her out of retirement, she came to our Duke Ellington Conference at Oldham in the late 1980s, where she and Ray Nance's widow Gloria proved to be delightful raconteurs and elegant company. That year I was able to present each of them in hour-long radio programmes for the BBC.

Kathryn McDonald (Kay Davis), singer: born Evanston, Illinois 5 December 1920; married 1950 Edward Wimp (one son); died Apopka, Florida 27 January 2012.

Steve Voce

Lyckad Ellingtonkonferens i Woking

Den 21:a Ellingtonkonferensen ägde rum i Woking, England den 23-27 maj. Woking är en av Londons förstäder inom bekvämt räckhåll från Heathrow Airport. Många har säkert ställt sig frågan om det kan finnas något nytt att berätta om Duke Ellington och hans värld och denna tvekan kanske avspeglades i antalet delegater, som torde ha legat runt 65.

Detta skall jämföras med konferenserna under 1980- och 90-talen som drog runt 150 delegater och ibland fler än så. Men de entusiaster som ändå satsade på Woking har ingen anledning att känna sig besvikna. De fick sig faktiskt till del en hel del nyheter och fick dessutom lyssna till fin musik. Här skall endast redogöras för några av de intressantaste programpunkterna.

"A Drum Is a Woman" utgjorde grund för en livlig diskussion ledd av Geoff Smith. Verket var avsevärt längre än vad som kom ut på skiva och delegaterna kom med många intressanta synpunkter på både musiken och den tekniska produktionen på 1950-talet. Vid kvällens följande konsert fick vi tillfälle att lyssna på verken i dess helhet berömvärt framfört av ett ungdomsband kallat "The Guildhall Jazz Band And Singers".

En engelsk discjockey och radiopratare vid namn Mike Winn berättade på ett mycket underhållande sätt om sin egen musikaliska utveckling och hur han upptäckte Ellington och blev starkt påverkad av hans musik, vilket framdeles skulle komma att ha stor inverkan på hans arbete inom radion.

En italiensk musikolog vid namn Luca Bragalini hade forskat kring Ellingtons längre verk "Three Black Kings", där Martin Luther King var en av kungarna. Detta verk var en protest från Ellingtons sida mot det amerikanska samhällets segregation av sin svarta befolkning. Under de sista åren av sitt liv arbetade Ellington med ett längre verk som han kallade "The River". En förstudie kallade

Ellington "Celebration" som hade en tydlig symfonisk karaktär. En del av det har Ellington spelat in för sin "stock pile" och finns utgiven i "The Private Collection" under namnet "Elos". Mercer Ellington och Luther Henderson försökte rekonstruera verket men kom aldrig till ett godtagbart resultat. Den Ellington närstående Ron Collier uppförde emellertid "Celebration" i Toronto och Bragalini lyckades efter omfattande detektivarbete lokalisera en bandning av en föreställning som han sedan lagt till grund för en rekonstruktion av hela verket. Han lät senare uppföra det i Italien. Delegaterna fick möjlighet att se utdrag från denna konsert.

Författaren till den senaste boken om Duke Ellington, "The Ellington Century", David Schiff berättade om sin syn på Ellingtons position i förra seklets musikaliska värld. Schiff har en synnerligen akademisk syn på komplexet vilket också tydligt framgår i boken. Han gör jämförelser med moderna klassiker som Schönberg, Mahler, Stravinsky m.fl. För en oskolad person som beundrar Ellingtons musik för vad den är kan säkert mycket av Schiffs kvalificerade

synpunkter gå vederbörande över huvudet.

Vid förra konferensen i London 2004 hade Ken Steiner föreberett en presentation kallad "Wild Throng Dances Madly in Cellar Club" som p.g.a. hans hinder att närvara fick läsas upp. Nu var han på plats och kunde vidareutveckla sina forskningsresultat kring den unge Ellington och hans tidigaste karriär i New York. Enligt diskografierna gjorde Ellington sina första skivinspelningar i slutet av 1924 men av tidningsannonser tidigare än så framgår det att bandet var marknadsfört som "Duke Ellington and his recording orchestra" vilket således skulle indikera att inspelningar redan gjorts. Steven Lasker spelade i det sammanhanget upp en Cameo 78:a med "Sobbin' Blues" av "Broadway Broadcaster" från januari 1924 som mycket väl i realiteten kunde vara "The Washingtonians". Ytterligare studier och analyser kommer att göras.

Nicholas Fernandez var uppsatt för att kåsera om den nyligen bortgångna Kay Davis men han hade i sista stund fått förhinder varför hans presentation fick läsas upp av Mike Winn.

Leon Dierckx, Georges Debroe, Jim Björck, Jan-Olov Isaksson, Peter Lee, Karin Swartling, Leland Farley, Bertil Swartling, Bjarne Busk, Bo Hausfman, Antony Pepper.

Louis Tavecchio, Steven Lasker, Jan Falk, Ken Steiner, Michael Kilpatrick, David Palmquist

Louis Tavecchio spelade upp en kanadensisk TV-intervju med Ellington som sträckte sig över närmare en timme. Ellington verkade vara på ett särdeles gott humör och svarade både uppriktigt och spjuveraktigt på de frågor som intervjuaren ställde.

Matt Cooper, amerikansk pianist och universitetsprofessor berättade om Ellingtons sätt att spela piano och de som influerat honom och de som han i sin tur influerat.

En höjdpunkt var att få lyssna till Darius Brubeck och hans fru Catherine. Darius är son till Dave Brubeck som hade en mycket nära kontakt med Ellington under hela sin karriär. I Brubecks första kvartett på 40-talet ingick Junior Raglin som basist och via honom fick Brubeck tidig kontakt med Ellington. Ellington hjälpte till att lansera Brubeck och såg till att han fick ett tidigt engagemang på välkända Hickory House i New York. De turnerade sedan tillsammans. Inför konferensen hade Darius gjort en intervju med sin åldrige far som berättade olika detaljer om bekantskapen med Duke. Senare under kvällen hade delegaterna nöjet att få lyssna till Darius tillsammans med engelske tenoristen Dave O'Higgins plus komp. Hans pianospel påminde mycket om faderns och naturligtvis spelade han Dave Brubecks hyllning till Ellington, den vackra "The Duke".

Flera andra programpunkter ingick i konferensen som av platsbrist inte här kan omnämnas, men en sak skall vi svenskar observera, nämligen att det är inte bara vi som har tekniska problem vid våra klubbmöten. Engelsmännen hade stundtals stora svårigheter att hantera de datorer som skulle styra uppspelning av särskilt filmer.

Vid den avslutande banketten hade vi det stora nöjet att få lyssna till en fransk trio med Claude Bolling vid pianot spelande musik av Ellington men också en egen komposition betitlad "With Duke In Mind".

Många har levt i uppfattningen att denna konferens i Woking troligen var den sista i raden men rykten cirkulerar nu att vissa krafter undersöker möjligheterna att arrangera en Ellingtonkonferens i Amsterdam 2014 eller 2015. Låt oss hoppas att den kan komma till stånd.

Bo Haufman

Other Duke's Places / 7

Tidigare avsnitt i serien fr.o.m. nummer 2/2011 och fortsättning följer.

"Too much glitter" ?

I en icke-Ellingtonmusikers självbiografi hittar vi en utförlig och rolig berättelse om en annorlunda Duke-episod:

I februari-mars 1934 befann sig Duke med orkestern i Hollywood för inspelningen i Paramount Studios av filmen *Murder at the Vanities* med bl a Mae West, George Raft och Carl Brisson i rollistan. Bland de unga damerna i filmens dansgrupp fanns en viss Gladys "Derb" Henderson, förlovad med trumpetaren Buck Clayton. Det är han som berättar i sin minnesbok.

5 mars 1934. Nygifta Buck Clayton och "Derb". T. v. prästen och bakom dem en uppsluppen "trumpetare", Duke.

Clayton ledde vid den här tiden med framgång en mindre orkester i Los Angeles, vilken dock inom kort skulle iväg till Shanghai för ett längre engagemang. Om än inte med full övertygelse från Clayton, så hade det unga paret p.g.a. den förestående geografiska skilsmässan tagit ut licens för giftermål. Duke fick korn på detta – och nu skulle han ställa till med bröllop och riktig fest!

Dukes plan innebar bl.a. att arrangemanget skulle bli en överraskning för Clayton – som dock fick sina aningar när George Raft och Freddie Jenkins, Dukes trumpetare, under en gemensam utekväll/natt gjorde antydningar om något alldeles extra nästa dag. Duke hade övertalat filmbolagets ansvariga om att ge alla ledigt hela eftermiddagen, en också betydande ekonomisk satsning. Klockan ett skulle ceremonin inledas i den till bröllops- och festlokal nu inredda

studion. Alla var där: präst, Dukes och Claytons orkestrar, skådespelarna, dansarna, Paramounts personal, släkt och vänner. – Dock ingen Clayton!

Villrådig inför beslutet om sitt kommande liv vandrande Clayton planlöst runt i Los Angeles tills han vid ett-tiden i ett gathörn fångades in i en taxi av några av sina orkestermedlemmar: "Well, if you can't make up your mind, we'll make it up for you." Vid halv tre anlände de till studion, "Duke was about to go crazy in a silent kind of way. Duke never showed his expressions too much. He had his head down in his hands like he was crying on the piano".

Den tunga stämningen bröts dock när Clayton väl anlände, "Duke started smiling, the newsreel cameras started going in position --- Duke's band played a number and then out comes all of the chorus girls". Alla fick ris att kasta, Duke spelade ytterligare ett nummer, "then came the ceremony and I found myself married. --- Cootie and Tricky Sam Nanton growled the wedding march as the cameras clicked away. I never had any idea they could make the wedding march sound like something right out of Harlem, but they did."

Ett hejdunrande kalas utbröt. Sonny Greer inledde med Ring Dem Bells, många uppträdde. "My mother wasn't too crazy about the whole thing, though, as she said it was too much glitter and not enough sincerity." Men "after Duke became involved in the plans" var stilen fastslagen.

Utöver denna episod innehåller Claytons bok nästan inget om Ellington, i stort enbart omnämnande av de arrangemang som Clayton gjorde för orkestern. Den rekommenderas dock gärna, förvisso inget litterärt mästerverk, men en synnerligen läsvärd nedteckning av minnen från ett liv i en tuff bransch i ett tufft, segregerat samhälle.

Claes Englund

*Buck Clayton, assisted by Nancy Miller Elliott: **Buck Clayton's Jazz World**, Oxford University Press, 1987.*

A Lonely Co-Ed

Detta är en av Ellingtons mindre kända och mindre uppskattade kompositioner och inspelningen av den finns registrerad i diskografierna endast en gång, nämligen då den spelades in för Columbia den 12 juni 1939. Det är en vacker melodi komponerad i 32 takters AABA-format. Ellington och Billy Strayhorn är båda registrerade som kompositörer och som textförfattare står Edgar Leslie. Man får anta att Billy Strayhorn hade sin hand med vid arrangemanget.

Den första fråga man ställer sig är; vad är en Co-Ed? Ordet är en förkortning av Coeducational student som i daglig slang blev Co-Ed. I 20- och 30-talens USA var de flesta lärosäten inrättade för antingen manliga eller kvinnliga studerande. Men successivt började man blanda studenterna och det var då uttrycket Co-Ed bildades som alltid kom att syfta på en kvinnlig studerande även om det i praktiken lika väl kunde gälla en manlig. I Sverige kallade vi dylika skolor samskolor eller samgymnasier. Precis som i Sverige arrangerade college och universitet i USA skoldanser och det var mycket vanligt att man engagerade kända storband att spela på dessa baler. Inte minst engagerades storband vid s.k. promovations eller proms som de kallades i dagligt tal. Detta observerade Ellington med sin komposition från 1951; *Primping At The Prom*.

Men 1939 försökte Ellington att attrahera skolungdomarna med sin komposition *A Lonely Co-Ed* säkert med förhoppningen att den skulle bli populär och generera royalties, men tydligen var den alltför dystert och slog aldrig igenom. Grammofoninspelningen har ett synnerligen vackert solo av Cootie Williams och ett kortare av Lawrence Brown men man minns melodin bäst för Ivie Andersons sång. Det är en mollstämd melodi och Ivie tolkar den något sorgesamma stämning som en Co-Ed känner när hon inte blir uppmärksamman av de manliga skolkamraterna och inte bjuds upp till dans. Så här uttrycker hon sig:

*I just can't seem to get that campus bloom
When I commend the boys and leave the room
I just don't seem to attract
I'm just a lonely Co-Ed*

*I wear my clothes like all the other girls
I wear my hair as all the famous girls
They don't seem to react
I'm just a lonely Co-Ed*

*Maybe I don't know enough of the tricks
Maybe I lack technique
Maybe there something that I could fix
Maybe my line is weak*

*While everybody else is making love
I sit with folded hands the picture of
A total failure of fluff
I'm just a lonely Co-Ed*

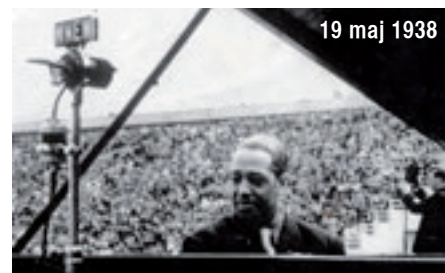
Edgar Leslie, som skrev the "lyrics", var en mycket produktiv textförfattare. Han skrev mängder av texter, bl.a. *Rose Of The Rio Grande*, som Ellington hade en succé med. Bland alla de texter som nämns i hans levnadsbeskrivning ingår dock inte *A Lonely Co-Ed*, och den får därmed bedömas som en av hans mindre lyckade skapelser. Leslie bidrog till att starta amerikanska ASCAP, motsvarigheten till svenska STIM, och tjänstgjorde som dess chef i flera år.

Man ställer sig osökt frågan om Ellington komponerade sin melodi till texten, eller om Leslie skrev en text till melodin. Irving Mills hand låg tung över "Tin Pan Alley" på 30-talet och det är inte helt omöjligt att Leslie under en tid ingick i Mills stab av textförfattare. Kanske var det så att Mills ville hitta ett säljande nummer som appellerade till skolungdomen och därför gav Leslie uppdraget att författa lämplig text till en melodi som Ellington och Strayhorn just hade komponerat. Eller kanske var det så att Mills instruerade Ellington och Leslie att tillsammans komponera och skriva något som skulle tilltala den tänkta målgruppen. Resultatet blev säkert inte vad Mills i så fall hade väntat sig. Melodin är vacker, soloinpassen perfekta, men texten är av det enklare slaget.

Bo Hausfman

Crescendo långt före Newport

Den 19 maj 1938 konserterade inte mindre än ett tjugotal orkestrar i en "Carnival Of Swing" utomhus på Randall's Island i New York, bland dem Duke med orkester. Man samlade in pengar till arbetslösa musiker och hade lockat över 24.000 åhörare. Succé med andra ord.

Den samtida rapporten om evenemanget i Down Beat citeras delvis i Robert Hilberts biografi över en annan av de framträdande musikerna, Pee Wee Russell (*The Life of a Jazzman*, Oxford University Press, 1993). Ytterst bidragande till framgången var Duke: "3.000 fans stampeded the field in Duke Ellington's rendition of *Diminuendo and Crescendo in Blue*". Ja just det - redan 18 år före det legendariska framförandet vid Newport-festivalen skapade Duke alltså minst sagt hög stämning i publiken med detta då nya magnifika, intrikat arrangerade swingnummer. I den legendariska Newport-versionen hör vi ju Paul Gonsalves som tensorsolist i ett 27 korus långt "interlude". 1938 hade tensorsaxen ännu inte fått sin särskilda plats i Dukes orkester, den trakterades i sektionsspelet utan större entusiasm av klarinettisten Barney Bigard. Vi kan förutsätta att han inte svarade för något längre mellanspel à la Gonsalves. Det inslaget kom med Gonsalves entré i orkestern och redan från året därpå, 1951, finns live-inspelat bevis på slagkraften i *Diminuendo-Crescendo* med en outtröttligt hårdsvängande Gonsalves mellan kompositionens två orkesterdelar. Med andra ord: Nog visste Duke vad han ville åstadkomma den där julidagen 1956 i Newport! - Och en personlig reflexion: Visst är väl detta en av topparna bland Dukes kompositioner/arrangemang, ett faktum som hamnat lite i skymundan av själva succén i Newport.

Claes Englund

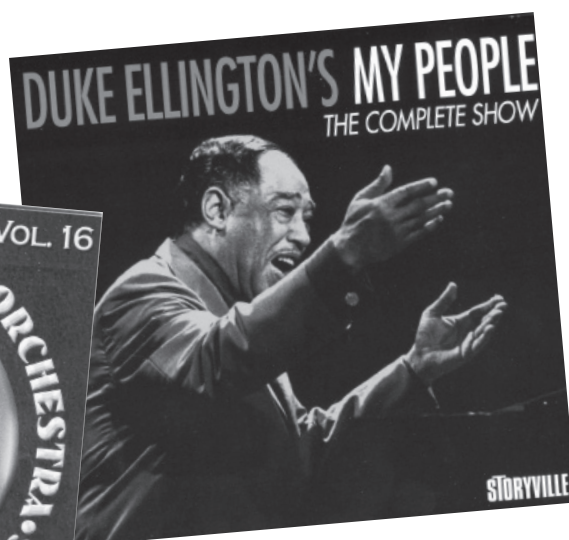
Nya skivor

Duke på flaska

Nu finns ett rött vin med namnet "The Duke" tillgängligt på amerikanska marknaden. Det är framställt genom en blandning av 5 olika druvor och har lagrats på franska ekfat i 19 månader. Vinet uppges ha en arom sammansatt av björnbär, granatäpple, svart te, kola och peppar. Produktionen är begränsad och priset är satt till \$28:- per flaska. Skulle vara intressant att få avsmaka det men vi skall inte räkna med att kunna köpa det på Systemet. När får vi se en whiskey med samma namn?

Lagom till
Ellingtonkonferensen i
Woking kom Storyville
Records ut med
två nya CD:

Duke Ellington Treasury Shows – Vol. 16 (903 9016) – Storyvilles berömvärda projekt med att ge ut samtliga DETS-broadcasts har nu nått sin 16:e volym och man är framme vid sändningarna från den 10:e och 17:e november, 1945. Det är underbar musik som alldeles utmärkt illustrerar Ellingtons orkester från den här tiden. För att göra denna dubbel-CD mera köpvärd har man lagt in några andra radioutsändningar som hittills inte varit utgivna tidigare. Det rör sig om två inspelningar från 7 juni 1943, Subtle Slough och Main Stem samt Bakiff från okänt datum samma månad (DESOR 4322a,b, 4323a). Vidare har man tagit med Fitch Bandwagons radioutsändning från den 30 maj 1943. Utsändningen var inte direkt utan man använde sig av tidigare inspelat material men det är något oklart från exakt vilka tillfällen de är hämtade. Slutligen har Storyville även lagt in en radioutsändning från Hurricane Restaurant den 5 september 1943 (DESOR 4347a-h). Texthäftet, författat av Roger Boyes, är ett sant nöje att läsa.

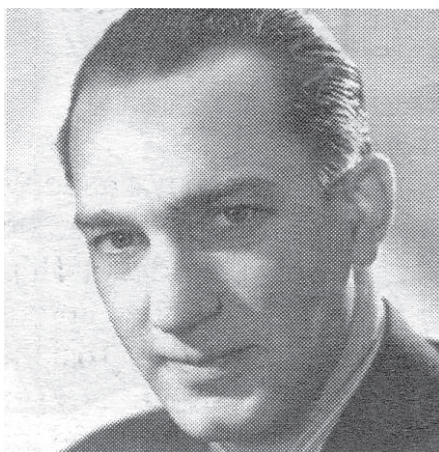
Duke Ellington's My People - The Complete Show (101 8430) – Denna utgåva presenterades av DESS-medlemmen Bjarne Busk vid konferensen. Bjarne har likaledes producerat CDn tillsammans med Anders Stefansen. "My People" uppfördes i Chicago i augusti 1963 under en utställning betitlad "A Century of Negro Progress". Inspelningar från framförandet kom ursprungligen ut på en LP på märket Contact (CM-1) men av utrymmesskal var den inte helt komplett. I New DESOR kan man utläsa att det gjordes mängder av studioinspelningar av alla nummer med den orkester som var speciellt sammansatt för just detta tillfälle. Av kostnadsskäl kunde inte Ellingtons egen orkester medverka. Bjarne har tagit till sin uppgift att sammanställa en komplett rekonstruktion av föreställningen och har då använt sig av både tidigare utgivet material men även mycket som inte tidigare funnits utgivet. Självklart har Bjarne författat ett synnerligen utförligt texthäfte som beskriver föreställningens tillkomst och det musikaliska innehållet.

Bo Haufman

Rolf Dahlgren

in memoriam

DESS hedersmedlem Rolf Dahlgren gick ur tiden den 23 juli 92 år gammal. Jazzen var en central ingrediens i Rolfs liv. Redan som ung grabb trakterade han gitarr och ingick i en orkester som spelade på olika dansevenemang i Stockholm med omnejd. Men det var framförallt som skribent och recensent Rolf skulle göra sina avtryck i den svenska jazzhistorien. Redan 1939 vid Ellingtons första besök i Sverige lyckades han övertala tidningen Folkets Dagblad att låta honom få fribiljetter till konserten i Konserthuset mot att han skrev en recension. Recensionen återges härintill. Den skulle följas av många under årens lopp. Han blev tidigt skribent i Orkester Journalen där han blev god vän med Nils Hellström, som övertalade Rolf att ta anställning i den av honom startade jazztidningen Estrad. Aktiviteterna ut-

ökades till att även omfatta arrangemang av jazzkonserter där Rolf hade ett stort ansvar. Han kom därigenom i kontakt med mängder av jazzens storheter som besökte vårt land. Rolf har vid åtskilliga tillfällen berättat om sin bekantskap med Duke Ellington, Billy Strayhorn, Lester Young, Billie Holiday för att endast nämna några i den långa raden. Vid Ellingtons konserter under 1960-talet deltog även Ella Fitzgerald och Rolf kom att utveckla en trogen vänskap med henne. Som den recensent Rolf var så är det klart att han

var skicklig med att hantera sin penna. Redan i tidig ungdom författade han en detektivroman med titeln "Mord I Alla Fall" som faktiskt fick första pris i en deckartävling. Särskilt minns vi dock Rolfs "Boken Om Nalen", som skildrar livet på Nalen under Topsy's dagar. Rolf betydde mycket för DESS. Han medverkade i den grupp som förberedde Ellingtonkonferensen 1994 och ingick i styrelsen när DESS bildades. När "Bulletinen" behövde bildmaterial kunde vi med förtroende vända oss till Rolf som hemma sin bostad hade ett omfattande bildarkiv varur vi kunde välja och vraka.

Nu är Rolf borta. När vi uppvaktade honom på hans 90-årsdag sjöng vi "Ja, må han leva" och önskade att han skulle få leva i hundrade år. Det fick han inte men vi tror att Rolf var nöjd med sitt liv och hade stor glädje av sitt jazzengagemang. Alla vi i DESS saknar vår hedersmedlem. I ett kommande nummer av "Bulletinen" kommer vi att få läsa en artikel "Rolf Dahlgren minns" där Rolf berättar om sina möten med Ellington i Sverige.

Bo Hausman

Negerswing gör succé.

Duke Ellingtons jazzkonsert i konserthuset på söndagen blev en strålande succé. Under två timmar fick stockholmarna lyssna till modern musik av bästa tänkbara slag. Om också orkestern ej var i allra bästa slag, så hade den dock en swing och en spelglädje som väl aldrig förr hörts maken till på våra breddgrader.

Programmet bestod mest av Duke Ellingtons egna kompositioner, men man fick också höra en hel del annat, t. ex. den för ett par år sedan så populära svenska schlagern "En röd liten stuga ner vid sjön", som tolkad av en så förnämlig orkester visade sig vara minst lika bra som flertalet amerikanska slagdängor med utmärkta solon på trombone och klarinett. Sångerskan Ivie Anderson sjöng en engelsk översättning av texten.

Av de många förnämliga solisterna var nog trumpetaren Rex Stewart den bästa. Han spelade lika intensivt och fulländat i såväl långsamma, känsliga melodier som i hastiga swingnummer, och i "Trumpet in spades" kom tonerna med ett kulsprutesmatters

hastighet: tekniken var häpnadsväckande. Han spelade i de mest skiftande lägen, och rörde sig utan hörbar ansträngning över nära fyra oktaver. Hans vackraste solon var i "Harlem swings" och hans egen komposition "Boy meets a horn", där han spelade med till hälften nedtryckta ventiler.

En solist, som man kvantitativt väntat mer av, var altsaxofonisten Johnny Hodges. Han hade en underbart klar ton, och man skulle gärna sett att han fått spela en mer framträdande roll. Nu blev han avsevärt tillbakasett till förmån för Stewart och klarinettisten Barney Bigard.

På programmet stod två orientaliska nummer, "Caravan", som kompositören, trombonisten Tizol självklart dominerade, och "Pyramid", där första och sista chorus ensamt spelades av Tizol och Ellington, vilken nu slog på trumma! Ellington spelade pianosolon i ett par nummer, "Sophisticated lady" och "Black and tan fantasy" och det är nog ingen orättvisa att säga, att han var den av solisterna som övertygade minst. Som orkesterpianist och ledare torde han emellertid vara oöverträffad.

Det har alltid klagats på Ellingtons rytmsektion, och man märkte nu orsaken,

Den gör aldrig några försök att dominera, den inriktar sig helt på att skapa rytm och swing, och att driva fram blåsarna. Och resultatet blir utmärkt. Orkestern arbetade upp sig mer och mer och de sista melodierna "Harlem swing" och "St. Louis blues" spelades med en så påtaglig swing att man tyckte konsertsalen var fylld av sugande virvlar som oemotståndligt sög de begejstrade åhörarna med sig i sitt hetsiga tempo.

Sångerskan Ivie Anderson sjöng enkelt och trevligt med en underlig, men säkerligen ganska skolad röst. Det var emellertid svårt att få någon uppfattning om henne, då hon oftast "truckade" omkring och ibland sjöng alldeles inpå, ibland flera meter från mikrofonen. Hennes vackraste prestation var utförandet av första chorus av "Solitude".

Att så till slut säga något sammanfattande förefaller omöjligt. Därtill var allt för rikt och skiftande. Jag kan bara ge er det rådet, att själva gå och höra orkestern. Biljettpiserna är ganska upptrissade, men låt inte det avskräcka er, ty ni kommer inte att ångra er. En sådan orkester får vi nog aldrig mer tillfälle att höra i Sverige, och då är det väl säkrast att gripa chansen? Ty Ellington är för vår tids musik vad Bach, Beethoven och Strauss varit för sina respektive tider: höjdpunkten.

Jazzman.

Rolf Dahlgrens första artikel, Folkets Dagblad 2 maj, 1939.

Duke Ellington in Sweden 1939-73

Recordings by Duke and/or his Sidemen now in operation on www.ellington.se

As was described earlier in the DESS Bulletin, a discography with information about Duke Ellington's recordings made during his tours in Sweden from 1939 to 1973, has been created by a group of DESS members and now published on our home page. www.ellington.se In the process of creating this, we also added a number of recordings by Duke's sidemen, in most cases playing together with Swedish musicians. It is expected that

this part could grow, since we believe that it has not so far been fully penetrated, whereas the pure Ellington part was very thoroughly investigated. This also led to some major "fresh" finds, previously unlisted in The New Desor. The information will be up-dated when necessitated by circumstances.

The basic format is focussed on The New Desor numbering system, in order to have the best possible references. Right now The New Desor is being updated with the "fresh" material that we have found, and this will be part of our own first up-date to come.

To find the discography, go through the following steps:

1. Open the DESS homepage, www.ellington.se
2. On the menu, to the left, click on "Duke Ellington i Sverige"
3. Locate Duke Ellington in Sweden 1939-73, Recordings by Duke and/ or his sidemen – Summary below or Complete, click on complete and you are there

Anders Asplund

Förkortningar

Vid senaste årsmötet efterlyste en av våra medlemmar en ordlista på de förkortningar som kan förekomma i Bulletinen. Nedan listas de förkortningar som stundtals kan förekomma och som kan behöva förklaras:

AFRS – Armed Forces Radio Service

DESOR – Duke Ellington Story On Records – Det mest omfattande diskografiska verket om Ellington. Den senaste versionen som utkom 1999 kallas **New DESOR**.

DESS – Duke Ellington Society of Sweden

DESUK – Duke Ellington Society (UK)

DETS – Duke Ellington Treasury Shows

ISSN – International Standard Serial Number (plus nummer) – Bibliotekens registreringssystem för tidskrifter.

JATP – Jazz at the Philharmonic

KMH – Kungliga Musikhögskolan

MIMM – Music Is My Mistress – Duke Ellingtons självbiografi

NYC – New York City

SJR – Svenska Jazzriksförbundet

TDES, Inc. – The Duke Ellington Society, New York. Med samma namn finns även förening i Washington, DC.

*****

Alice Babs-stipendiet

Årets Alice Babs-stipendium, som sponsras av DESS, överlämnades vid en konsert i Stockholms Konserthus den 23 april. Stipendiat var munspelsvirtuosen Filip Jers, som fick motta en check på 50.000:-. Konserten i anslutning till stipendieutdelningen bestod i stor

utsträckning av visor i folkton framförda dels av Bohuslän Big Band och dels av Wermland Operas Orkester, var för sig och tillsammans. Magnus Lindgren hade åtagit sig att skriva de utmärkta arrangemangen och han framträdde även som solist. Flera arrangemang utgjorde en bakgrund åt Nils Landgren, kvällens gigant, som tillsammans med Magnus Lindgren vände och vred på givna teman ibland till oigenkännlighet för att till slut återvände till temat. Även gästsolisten Karin Hammar fick visa upp sitt kapabla spel. Stipendiaten fick naturligtvis tillfälle att visa sina färdigheter tillsammans med Bohuslän Big Band. Filip Jers deklarerade även sin beundran för Alice Babs och hennes samarbete med Duke Ellington.

Jan Falk

Hederspris till Alice Babs

I maj månad tilldelade Riksförbundet Svensk Jazz sitt hederspris för "Lifetime Achievement" till DESS hedersmedlem Alice Babs. Priset bestod av en glasskulptur, signerad Mats Jonasson, plus ett diplom där man bl.a. kan läsa ett citat av Alice Babs samarbetspartner – Duke Ellington: "Alice Babs is probably the most unique artist I know". DESS sällar sig till gratulanterna.

Ny lokal för våra medlems- möten

Våra medlemsmöten har hittills ägt rum i Hedénsalen i ABF-huset. Lokalen har haft återkommande problem med ljudanläggningen, som stört flera presentationer och irriterat många besökare. Vi har dessutom inte haft någon möjlighet att servera någon form av förtäring i samband med mötena.

För att råda bot på dessa problem har DESS nu beslutat att återgå till den gamla SAMI-lokalen på Döbelnsgatan, där DESS tidigare haft möten och konserter under många år. Det är numera Franska Skolan som äger fastigheten och vissa ombyggnader har gjorts sedan DESS senast använde lokalerna. Pentryt i entréplanet är ombyggt och kan inte användas av oss. Aulan i bottenplanet är i princip orörd även om mixerbordet är borttaget. Tillkommit har en imponerande storbildsanläggning.

DESS har bokat lokalen för ett medlemsmöte den 22 oktober. Vi disponerar lokalen från 17.00 till 21.00 men måste se till att vi lämnar den helst redan 20.45 eftersom lokalen larmas fr.o.m. 21.00. Därför är det vår tanke att själva medlemsmötet skall äga rum mellan 17.30 – 20.30.

För att öka mysfaktorn kommer vi att servera vin och öl med tilltugg till ett överkomligt pris och vi hoppas att det skall bli tillfälle för våra medlemmar att mingla och umgås. Det är vår förhoppning att lokalbytet skall leda till trevligare möten och en större anslutning från våra medlemmars sida. För ordningens skull skall tilläggas och betonas att detta endast gäller våra medlemsmöten.

Konserterna kommer som tidigare att äga rum på Duke's Place och restaurang Två Grabbar.

Styrelsen

Tidigare nummer av Bulletinen

Många nummer av tidigare Bulletiner finns i lager. Det första numret av Bulletinen utkom hösten 1994 och följdes sedan med 4 nummer per år. Den som är intresserad av att införskaffa vissa äldre nummer kan inköpa dessa från föreningen till ett pris av 20:- per styck plus porto. Somliga årgångar är helt utgångna men andra finns i överskott. Kontakta undertecknad för information på telefon 08-663 74 95.

Bo Hafufman

Nya medlemmar

*DESS hälsar följande nya medlemmar välkomna
i vår illustra förening:*

Ian Bradley, Bury, UK

Georges Debroe, Turnhout, Belgien

Léon Dierckx, Bryssel, Belgien

Leland Farley, Riverside, USA

John Gover, Opio, Frankrike

Ted Harris, Stockholm

Rolf Helgødt, Bromma

Bengt Jacobowsky, Uppsala

Georg Johansson, Falköping

Michael Kilpatrick, Cambridge, UK

Ulla Renqvist, Lidingö

Louis Tavecchio, Landsmeer, Holland

Mike Winn, Bucks, UK

DESS behöver fler medlemmar.

Inspirera Dina vänner och bekanta att också vara med!

Duke Ellington Society of Sweden, DESS

ISSN 1400-8831

DESS, c/o Leif Jönsson
Anbudsvägen 15
187 50 TÄBY
08 - 51 05 03 14, 0706 22 88 16

Redaktionsgrupp:
Bo Hafufman, Claes Englund,
Conny Svensson, Claes Brodda,
Ulf Callius (layout)

Plusgiro: 11 63 75 - 7
Hemsida: www.ellington.se
PayPal account: duke@ellington.se

DESS medlemsavgift
är per kalenderår: Inom Norden 200 kr

Membership outside
Scandinavia annual fee USD 42

Vid köp hos DESS, använd
vårt plusgiro 11 63 75 - 7